24.10.23р. 21гр. укр. мова

Доброго дня! Тема уроку. Написання складних слів разом, окремо, з дефісом

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою: moshev2020@icloud.com

Теоретична частина

Перегляньте відеоурок. Разом, окремо, з дефісом?! 😱 Складні прикметники https://www.youtube.com/watch?v=LAjk8W0w3GY

Загальні правила правопису складних слів

<table>
<tr><th>Пишемо разом</th><th>Пишемо через дефіс</th></tr>
<tr><td>1) Складні слова, утворені від залежних слів, основи яких поєднані сполучними голосними о, е: пароплав, землекоп; але: Південно-Африканська Республіка</td><td rowspan="2">1) Повторення того самого слова з метою підсилення його основного значення, зокрема: в дієсловах для підсилення інтенсивності дії: писав-писав, робив-робив; у прикметниках і прислівниках для вираження великої міри, ознаки</td></tr>
<tr><td>2) Усі складноскорочені слова й похідні від них: Нацбанк, міськрада. Сюди належать і всі складноскорочені з першими частинами: авіа-, кіно-, фото-</td></tr>
<tr><td rowspan="3">3) Складні слова, першою частиною яких є кількісний числівник (коли він не позначається цифрою): двобічний, сімдесятиріччя</td><td>2) Поєднання синонімічних слів: гидко-бридко, тишком-нишком; антонімічних слів: більш-менш, видимо-невидимо; близьких за значенням слів, що передають єдине поняття: батько-мати (батьки); слів із тим самим коренем, але з різними закінченнями, префіксами й суфіксами: великий-превеликий, давним-давно</td></tr>
<tr><td>Примітка. Два однакові іменники, з яких один має форму називного відмінка, а другий-орудного, пишуться окремо: кінець кінцем, одним одна. Так само й займенники: сама самотою</td></tr>
<tr><td>3) Поєднання слів, що означають приблизність: день-другий, година-дві</td></tr>
</table>

	4) Складні вигуки та звуконаслідування: *гей-гей, бом-бом*
	5) Літературні абревіатури з належними до них цифрами: *Ту-154*

Практична частина

ВИКОНАННЯ СИСТЕМИ ЗАВДАНЬ ДОСЛІДНИЦЬКО-ПОШУКОВОГО ХАРАКТЕРУ

1. Орфографічний практикум

► Записати під диктовку подані слова, пояснюючи свій вибір правилом

Дніпро-ріка, військово-спортивний, псевдопатріот, східнослов'янський, Микола-чудотворець, півміста, 100-річчя, казна з ким, будь-хто, червоногарячий, сліпоглухонімий, мегарозпродаж, людино-день, пів-Львова, стоп-кран, суспільно необхідний, китайсько-японський, день у день, по-латині, з-під, неначебто.

2. Творча робота

► Від поданих числівників утворіть прикметники.

***Зразок*:** 16 — шістнадцятиповерховий.

320, 90, 116, 150, 60, 25.

► Від поданих словосполучень утворіть прикметники:

Мовний стиль, загальна освіта, народне господарство, лівий берег, східні слов'яни, важко хворіти, різко окреслити, хімічно зв'язати, глухий і німий, 20 років, біле молоко.

3. Попереджувальна тестова робота

1. Разом треба писати всі займенники рядка...

А аби/хто, де/котрий, будь/що, хто/небудь;

Б де/хто, чий/небудь, аби/кому, де/кому;

В де/якого, аби/кому, кому/сь, аби/чим;

Г що/небудь, де/який, будь/який, чого/небудь.

2. Разом треба писати всі прислівники рядка...

А без/вісти, в/серйоз, до/речі, на/вскіс;

Б у/розтіч, від/давна, без/перестанку, у/брід;

В за/багато, до/вкруги, до/вподоби, на/впростець;

Г по/двоє, по/декуди, на/весні, у/досвіта;

Д с/піднизу, на/прокат, на/жаль, в/суціль.

3. Усі складні службові слова пишуться через дефіс у рядку...

А так/таки, якось/то, мов/би, тим/то;

Б тільки/но, з/поза, за/для, із/за;

В тому/то, з/під, у/наслідок, де/коли;

Г з/над, із/під, по/над, тож/то;

Д розкажи/но, довго/таки, з/посеред, отак/от.

4. Усі прикладки пишуться через дефіс у рядку...

А учень/відмінник, риба/карась, ріка/Дніпро;

Б дівчина/українка, хлопець/киянин, Київ/місто;

В дуб/велетень, кіт/Мурко, кущ/дикун;

Г песик/Жук, дівчинка/семиліток, академік/Вернадський.

5. Через дефіс треба писати всі слова рядка...

А давним/давно, навчально/виховний, стерео/звук;

Б аграрно/промисловий, сніжно/білий, екс/король;

В південно/східний, жовто/гарячий, сон/трава;

Г біло/зелений, макро/економіка, кіловат/година;

Д науково/технічний, блок/система, паро/плав.

6. Разом треба писати всі складні іменники в рядку...

А екс/чемпіон, зірви/голова, напів/провідник;

Б орг/відділ, учитель/словесник, живо/пис;

В пів/хвилини, метео/служба, сімдесяти/річчя;

Г проф/спілка, відео/телефон,40/метрівка;

Д авто/стоп, багато/тиражка, віце/прем'єр.

4. Дослідження-відновлення

► Записати подані слова, знімаючи риску. Визначити, якими частинами мови вони є, свій вибір аргументувати.

У/двох, на/льоту, що/духу, по/совісті, один/в/один, казна/з/ким, за/для, з/посеред, неначеб/то, при/чому, віч/на/віч, адже/ж, де/небудь, ані/скільки, нехай/мідніють, ніби/то, при/цьому.

5. Комунікативний практикум

► Прочитати текст, дібрати до нього заголовок. Виписати всі складні слова, пояснити їх правопис. Висловити своє ставлення до змісту прочитаного. Письмово висловити думку на тему: Чому надаю перевагу: гаджету чи реальному спілкуванню?»

З кожним роком кількість проданих смартфонів зростає.

Багато хто з нас по-справжньому звик до своїх гаджетів. Смартфони стають не тільки засобом зв'язку, але і доступним способом отримання інформації.

Альтернативних варіантів використання смартфонів безліч. І ось деякі з них: пульт до телевізора, бездротовий ігровий контроллер, пульт управління IP камерами відеоспостереження, цифровий рівень (для моделей з вбудованим гіроскопом), веб-камера, сканер штрихкодів, електронний гаманець і електронний пропуск (завдяки технології NFC), метроном і камертон ...Продовжувати можна до нескінченності. Всі ці можливості підкуповують.

Смартфони — спосіб розважитися. Мультимедійний контент будь-якого виду, тривимірні ігри, музичний плеєр, вбудовані ТБ і радіоприймачі (у деяких моделях), електронні книги. Ці «уміння» смартфонів часто використовуються їх власниками не тільки в громадському транспорті, а й в будь-який момент нудьги або неробства.

На ринку представлена величезна різноманітність моделей: на будь-який смак, будь-яких розмірів, з різними характеристиками і в різних цінових діапазонів. Багато виробників пропонують міні-версії успішних апаратів, наприклад, HTC One і Samsung Galaxy S4. Правда, міні-моделі за характеристиками поступаються базовій версії, але є і винятки з правил.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

► Повторити правила написання складних слів;

► виконати вправи з підручника (с.124, впр. 290, 291)